

SAKI

a 'crunɛ, ɔ 'cru la

1 ¹Mɔ Saku ni, -ɔɔ 'crunɛ -gbo 'cru. 'Mɔ mɔ Nyɛsua kɔ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Kɛsu a -kuannunɔ. 'A mu =nu, -v mɔ Nyɛsua a daku, -v sɛɛ 'klɔ 'bii -gbo ke gbo, 'a ni 'wio -o.

Nahuin =nu, -v kuo Nyɛsua =wɛ ye, nahuin a -gbe, nu- ɔɔ =tɔ -nyi

²'Na -diayuo -a, 'bia 'baa =sɛ a gblegblei 'ye, -ye ba nu 'manu -tɛɛ. ³Ba kɔ 'a yiyie, 'bia 'ba 'cipi 'o -Yusu a =wɛ a yekuolɛ, =beti baa =sɛ 'ye, ɛ die 'ni nu, a 'mu =wɛ a 'lɪla kɔ. ⁴ɛ blɛ ye, =wɛ a 'lɪla bɛ nue, ba =cɛɛ 'o ye 'bii, kɪkadɛ =de ni ni 'le 'le 'a mu 'mu.

⁵Kɛɛ, 'ke 'le 'a mu -hɛyri, nahuon 'bɔɔ dɛ nu, 'bɔ 'de 'a =tɔ kɔ, -ye bɔ -hɛ =tɔ a -gbe Nyɛsua, Nyɛsua 'muo =nɔ -nyi, -ɛ nue, Nyɛsua 'ni bla -le 'ɛ ni nahuon =de ye, ɔ nyo =tɔ -hɛ. Kɛɛ, 'ke 'le =wɛ a 'yilenunɔ 'kwɪ 'mu, 'ke ɔ nyo 'le =nɔ -nyii. ɔ 'de 'a yru kɔ. ⁶'Bɔɔ =tɔ a -gbe -hɛ, bɔ nue, 'ke 'le =wɛ a yekuolɛ 'kwɪ 'mu. ɔ ni pue 'le gblɛ, -ɛ nue, nahuon =nu, -bɔɔ Nyɛsua dɛ -hɛ, gblɛɛ 'le =wɛ ke ni, ɔ 'we =nɔ 'yru a 'dvi ye, pepeɛ 'pɪ klɛ po, 'plu -tɛgbi =nu, ɛɛ 'le -hɛ, 'ɛ nyi 'le gbaa. ⁷Nahuondu a -gbe, ɔ ni pui 'le -tɛɛ, 'ke dɛ =nu, ɔɔ -hɛ, Kɔkɔnyɔ Nyɛsua die =nɔ 'ni -nyi. ⁸ɔ mɔ nahuon ni, -ɔɔ 'lii 'hɔn naa, 'ke 'o Nyɛsua a 'hru wlɔn.

=Sɛnyɔ kɔ dɛkɔnyɔ 'hɛɛn

⁹-Diayu =nu, =sɛɛ nu, bɔ nu 'manu, -ɛ nue, Nyɛsua, nɔ- dio 'le 'yaa. ¹⁰-Diayu =nu, ɔ kɔ dɛ, bɔ nu -wɛ 'manu, -ɛ nue, Nyɛsua, nɔ- dio 'le =tɔ. Dɛkɔnyɔ a -gbe, ɔ yie ni, -ɛ mɔ, ɔ di 'ni 'ku, ɔ 'we =nɔ -piti a -pui ye. ¹¹ɛ mɔ -tɛɛ, -tɛ 'yruv nu, 'bɔ 'le 'wɛ, 'bɔ huan, 'bɔ nye nu, -piti 'u 'yru, kɔ, 'a -pui a 'yilenunɔ 'ɛɛ 'wan, ke dɛkɔnyɔ nu, ɔɔ wen 'a kɔkɔ-tɔplɪ -kuan 'yri a nue, 'ɔ nyi gbo hie, 'ɔ 'ku.

Ba 'cipi 'o Nyɛsua a =wɛ a yekuolɛ, =beti baa =sɛ 'ye

¹²Nahuon 'bɔ ni 'o, =sɛ 'bɛ nyo 'mu lɛ =tɔ, 'ke bɔ nu dɛ 'kuku, nahuon a -gbe, 'bɔ kɔ =wɛ a 'lɪla, 'bɔ 'de sia, 'ke 'o Nyɛsua a =wɛ a yekuolɛ a -ta 'mu,

-ye bɔ kɔ plɔ a bleelɛ, -ɛ nue, Nyɔsua dio -nyi 'klɔ yrayrɔ, ɔ 'nɪnɪ -wɛ 'le. 'Klɔ yrayrɔ a -gbɛ, nɔ- mɔ 'wio, Nyɔsua plɛ, ɔ di nahuɪn -nɔ -nyi, -v nɔ 'mɔ.

¹³Dɛ 'bɛ nɪ 'o, 'bɛɛ -mɔ 'mɔ lɛ -tɔ, 'kɛ -bɔ nu dɛ 'kuku, -nɪ 'yɛ 'lɛ, -ɛ mɔ, Nyɔsua'a nɪ, ɔ nye nu, -ɛ nue, ɛ 'dɛ nahuon =dɛ kɔ, -bɔ plɛ, ɔ di Nyɔsua 'mɔ lɛ 'nɪ -tɔ, 'kɛ bɔ nu dɛ 'kuku, mɔ, Nyɔsua a -gbɛ, ɔ 'nɪ -tɔ -lɛ nahuon =dɛ 'mɔ lɛ, 'kɛ bɔ nu dɛ 'kuku. ¹⁴Tɔnahuon a -gbɛ, 'a 'lu a lɛ-hielɛ 'klan, nɛ- nyo 'mɔ lɛ -tɔ, 'kɛ bɔ nu dɛ 'kuku. ¹⁵Dɛ 'kuku a -gbɛ, ɔ 'lu -wɔn lɛ -hie, ti gbi 'bɪ -hi, -yɛ nɪ- ɔ nu. 'Bɛɛ klɛ bii, -yɛ ɛɛ 'lɛ ya 'kukɔɛ, -ɛ mɔ Nyɔsua a -wɔnhinhren.

¹⁶'Na 'mɔnɔvɛ-diayuo -a, a nɪ kaa 'lɛ 'a nɪ dɪɔnɔ! ¹⁷'E nɪ -nyinyidɛ, -ɛ nɔ 'yi lɛ, 'plu -ɛ =cɛɛ 'o yɛ, 'kɛ ɛɛ 'lɛ Nyɔsua -wɔn 'mɔ -hɔn, ɔ mɔ 'yɪrɔ kɔ -hɔpɔ kɔ yahroyɔ a nununyɔ. Nyɔsua a -gbɛ, ɔ 'nɪ 'cɪcɪ -lɛ, -ɛ 'wɛ -nɔ yɛ, -tɛ 'yɪrɔ nu, 'vɔ 'lɛ yakɔ 'mɔ lɛ -wɛ, gbɔgbɪyɪ 'u 'o lɛ bi. ¹⁸'Kɛ ɔ naa 'lɛ 'a wintɛ 'mɔ, -ɛ mɔ -tɪ a -tɛɛ, ɔ -nyi -a mɔ 'klɔ yrayrɔ. 'A -gbɛ, nɔ- -hɔɛ, -ɛ die nu, -a 'mɔ yɛ-hɛnahuɪn -nɔ 'mɔ 'ya, 'kɛ 'lɛ -tɔplɪ -nɔ -hɛyɪ, ɔ nu.

Nyɔsua a wintɛ, aa 'wɔn, ba nui

¹⁹'Na 'mɔnɔvɛ-diayuo -a, bɪ bi 'lɛ 'a mɔ 'kwli 'mɔ, -ɛ mɔ, 'ɛ nɪ nahuon, ɔ blɛ yɛ bɔ po 'a 'bɛ nɔa yɛ gbo -tɛɛ, kɔ, ɔ nɪ 'kɪkɪ 'lɛ 'pɔpɔɛ-tɪ, kɔ, ɔ nɪ bi 'lɛ -wɛ 'yɪrɔ 'mɔ 'tata, ²⁰-ɛ nue, nahuon 'bɔ kla 'yɪrɔ'mɔbi-tɪ, ɔ 'die 'lɛ -wɛ bɔ nu -tɔplɪ -nɔ, -ɪ 'sii 'o yɛ, 'kɛ 'o Nyɔsua yɛ. ²¹'A -tɪ, ba hie 'o 'yilɛnyɛ-tɔplɪ 'bii -nɔ gbo, -ɪ nɪ 'lɛ 'a nɪ -wɪlɛ ke. A nɪ nu 'lɛ 'klɛɛ lele dɛ 'kuku. Ba -tɔɔ 'lɛ 'a nɪ dɪɔnɔ, 'kɛ 'o Nyɔsua yɛ, kɔ, 'a wintɛ, a 'wɔn, -ɛ nɪ 'lɛ 'a nɪ -wɪlɛ ke, ba kue =wɪlɛ yɛ -tɛɛ. 'A wintɛ a -gbɛ, nɛ- -wɛ 'lɛ -bɛ waa 'a mɔ, a 'nɪ -han Nyɔsua -wɔn hren.

²²-Tɔplɪ -nɔ, Nyɔsua a wintɛɛ 'a mɔ tɔɔ, a nɪ pui 'lɛ nɔa yɛ gboɔ -do, kɛɛ, a blɛ yɛ ba nui. Nahuon 'bɔɔ Nyɔsua a wintɛ nɔa yɛ gbo pɔɔ -do, 'bɔ 'nɪnɪ nui, -yɛ ɔɔ 'a dɪɔnɔ 'nɪ kaa. ²³Nahuondɔ a -gbɛ, ɔ 'wɛ -nɔ nahuon -nɔ yɛ, -ɔɔ 'lɛ 'yɪlɛ 'kwli 'mɔ lɛ ta, -tɛ 'a yɪgbakla nɪ 'mɔ, ɔ nyo 'yɛ. ²⁴'Bɔ 'yo 'klɛɛ, 'bɔ po 'o ke, -yɛ -tɛ 'a yɪgbakla a -gbɛ, ɔ nɪ 'mɔ, ɛ saka -nɔ nɪ. ²⁵Nahuon 'bɔɔ 'lɛ Nyɔsua a tɛtɛi 'kwli 'mɔ lɛ ta, -tɪ -nɔ, u -tu, 'bɔ nyi nu, -yɛ Nyɔsua dio 'mɔ nu -hapɔdɛ. Nahuon a -gbɛ, ɔ 'dɛ yɛ blɛ bɔ po tɛtɛi nɔa yɛ gboɔ -do, 'plu bɪ -hɪɪ -nɔ -wɔn, kɛɛ, ɔ blɛ yɛ bɔ =tui 'o, -ɛ nue, tɛtɛi a -gbɛ, ɪ =cɛ nɪ, 'plu 'ɪ kɔ 'klɪ, 'kɛ bɪ =gbɪlɛ -a mɔ, 'kɛ 'lɛ dɛ 'kuku kwa 'mɔ.

²⁶Nahuon 'bɔ plɛ, ɔ -wɔn kɔɛ Nyɔsua, 'plu 'bɔ 'nɪnɪ -tu 'a mɛ 'yie, 'plu 'bɔ 'kɪɛ pue 'yilɛnyɛretoto, -yɛ ɔɔ 'a dɪɔnɔ 'nɪ kaa. ɔ nɔ 'nɪ, ɔ nu Nyɔsɔdɛ, kɛɛ, ɔɔ 'lɛ lɛ 'nɪ 'prɛ -gbɔgbɛ. ²⁷-Tɛɛ a Nyɔsɔdɛ, -a nɪ Bu Nyɔsua a -gbɛ, ɔɔ -hɔa, nɛ- mɔ: -Ba kɔ 'lɛ 'kuiyeyuo a dɛ -wɔn, kɔ, nyɪrɔ -nɔ, -v kɔ tɔnɔ 'ku, 'plu -vɔ =sɔɛ 'yɛ, -ba kɔ -wɛ 'lɛ 'waa dɛ -wɔn. 'Ya 'o lele 'lu, -ba -tu -a dɪɔnɔ 'yie, 'klɔ -gbo a 'yilɛnyɛ-tɔplɪ 'nɪ -han -a mɔ win ke kɔɔ.

A nɪ 'jra 'lɛ nahuɪn 'yi 'mɔ lɛ

2 ¹'Na -diayuo -a, -tɛ a kuo -a nɪ Kɔkɔnyɔ -Yusu 'Klɪsɔ =wɪlɛ yɛ, ɔ kɔ -tɪ a 'yi'bubɔa, a nɪ 'jra 'lɛ nahuɪn 'yi 'mɔ lɛ. ²-Bo pue nahuiɪn 'hɔn a

dε ye: Aa wen 'cwe a nue, tii -do a ti 'yri, -ye nahuiin 'hɔn, nu- pa 'le 'a mu -heyri. Ɔ -ye ni 'o, 'ɔ pue 'yilenɔwlawli, kɔ 'yilenɔɔɔɔ, ʋ nuu -gɔlɔ 'mu, nɔ- ni 'le nɔ- jio 'mu le. Ɔ -ye =nu, ɔ mɔ =sɛnyɔ'ɔ ni. 'A 'hɔn'mulepue-tɔpli cɛre le. ³-Ye a -nyi nahuon =nu 'wio, -ɔ pue 'yilenɔ-tɔpli 'hɔn 'mu le, -ye a nɔ: «Yilenɔgbata, nɔ- gbo. Nɔ- -bo ni ke gbo.» Sɛnyɔ-mε -ye, -ye kε a nyo ye po: «Nyra 'o -tε -nu gbo!» kɔ: «Di 'le, -bo waa mɔ 'na bui -hlɔn gbo!» ⁴Bia 'baa le 'a nunue nu, -ye aa 'yi 'mu le 'jra nahuin, -ye 'a ni 'lu a le-hiele nyre le 'yi, -ε nue, nahuiin 'hɔn =nu -gbahlɔn, a poo ɔ -ye le -bati.

⁵Ba po 'mu nua ye gbo, 'na 'munue-diayuo -a! Ba kɔ 'a yiyie, nahuin =nu, -ʋ 'de dε kɔ, kε nɔ -tutu ke, nu- Nyɔsua -ha 'le du 'mu, 'ke bu kuo -Yusu =wɔ ye. -Yusu a =wɔ a yekuole a -gbε, ε mɔ dε gblakaa ni, 'ε -hi 'o dε a kukɔ 'mu. Nahuin a -gbε, nu- Nyɔsua -ha -wε 'le du 'mu, 'ke bu pa 'le Nyɔsua a 'klɔ yrayrɔ 'kwli 'mu. 'Klɔ yrayrɔ a -gbε, Nyɔsua nɔ 'ni, nahuin =nu, -ʋ nɔ 'mu, nu- dio 'le 'kwli 'mu pa. ⁶A -mε -ye, nahuin, -ʋ 'de dε kɔ, a 'ni duɔ =le nahuin. Kεε -ye 'klɔ -gbo a dekɔnyɔ, nu-ʋ 'a mu =sɛ =tue, nu-ʋ 'le 'a mu -batiponyɔ -wɔn le gba. ⁷ʋ -do a -gbε lele, nu-ʋ -a ni Kukɔnyɔ -Yusu a 'du 'yi le nyre. 'Du a -gbε, nu- ʋ -nyi 'a mu, 'a mu =nu, -ʋ mɔ -Yusu a nahuin.

⁸Bia 'baa 'o Nyɔsua a tete gblaka =nu 'o =tuu, ʋ 'cru la, 'ke 'le 'a 'crunε 'kwli 'mu, -ye aa nu -hapudε. Tete a -gbε, nε- mɔ: Nue -n 'be -tɔnahuon 'mu, -ε 'we =nɔ ye, -tε -n nu -n dɔnɔ a 'munuele. ⁹Kεε, 'bia 'baa -tɔnahuin 'yi 'mu le 'jra, -ye dε 'kukuu ni, aa nu, -ye Nyɔsua a tetei di 'a mu 'ni klɔ, -ε nue, a 'wla tete -ye ni. ¹⁰Nahuon 'bɔɔ 'o Nyɔsua a tetei 'bii 'o =tuu, kεε, 'bɔ 'wla teteɔɔ -do, -ye ɔ 'wla tetei 'bii ni. ¹¹Ɛ mɔ -tεε, Nyɔsuaa -do =nu, -ɔ plε: =Ni nu 'le -wlawli, ɔ -do a -gbε, nɔ-ɔ lele le po: =Ni 'la 'le nahuon. 'A -ti =beti -bo 'nini nu -wlawli, kεε, -ni 'la nahuon, -ye ε 'we =nɔ ye, -n 'wla Nyɔsua a tetei 'bii ni, -ye 'a -bati kɔ bi klɔ -mu.

¹²Nε- nue, 'nu 'a mu le: -Ti 'bii -gbo, aa =tu, kɔ -tɔpli 'bii -gbo, aa nu, ba kɔ 'a yiyie, ni- kɔ ke Nyɔsua di 'o 'a mu -bati le poo, -ε 'we =nɔ ye, -tε a nu 'o 'a tetei a 'o=tuule. Tetei a -gbε, ni-ɪ -a mu =gbla, 'ke 'le dε 'kuku kwa 'mu. ¹³Nahuon 'bɔ 'de nahuin a wɔli kɔ, -ye ti -kɔ 'yri Nyɔsua dio 'o -bati le poo, ɔ 'deε bɔ kɔ -wε 'a wɔli. Kεε, nahuon 'bɔ kɔ nahuin a wɔli, -ye Nyɔsua di -wε nahuon a -gbε a wɔli 'ni kɔ.

Nahuon =nu, ɔ kuo -Yusu =wɔ ye, ɔ kɔ bɔ nu -hapudε

¹⁴'Na -diayuo -a, nahuon 'bɔ plε, ɔ kuo Nyɔsua ye =wɔ, kεε, -hapudε, Nyɔsuaa -hɔa bɔ nu, 'bɔ 'nini nue, -ye nahuon a -gbε, 'a pupowin, ɪ 'ni da =le dε =de. 'Bɔ le Nyɔsua a =wɔ a yekuole nu, -ye ε 'die 'le -wε bε waa =nɔ, 'ke bɔ =ta 'le Nyɔsua a yɔwɔn. ¹⁵-Bakla =de, 'ke 'le 'a mu -heyri, -Yusu a nahuon -ye, nɔ- 'de 'hɔn'mulepue-tɔpli kɔ didide 'hεen kɔ. ¹⁶Bia 'baa -diayu a -gbε le, -ε mɔ: «Nyɔsua bɔ ni 'o -mu -wɔn! Pue -tɔpli 'hɔn 'mu le -tεε, -bo di dε, =mu =mra!» Kεε -ye -tɔpli a -gbε, ɔ 'de kɔ, 'ba 'nini -nyi =nɔ,

-ye 'a ni pupowin, ɪ 'ni da -le dɛ =de. 17Kɛ ɛ -ti 'mu, 'ke 'o Nyɪsua a =wɔlɔ a yekuolɛ -wɔn. Nahuon =de 'bɔ =tɔi, -ɛ mɔ, ɔ kuo Nyɪsua ye =wɔlɔ, 'plu -hapɔdɛ, Nyɪsuaa -hɔa bɔ nu, 'bɔ 'nɪnɪ nue, -ye 'a Nyɪsua a =wɔlɔ a yekuolɛ, ɛ mɔ -gbɔgbɛɛ ni.

18-Tado, kɛ nahuon -ye di po: «=U -ye kuo Nyɪsua ye =wɔlɔ, =v -ye 'vɔ 'yilɛnɔ-tɔplɪ nu.» -Tɪ 'n di =nɔ ye =tu, ɪ nɪ -gbo: «Tɔɛ 'mu, -tɛ -n nu Nyɪsua a =wɔlɔ a yekuolɛ a kɔkɔ, 'plu =nɪnɪ nu 'yilɛnɔ-tɔplɪ, 'na -gbɛ, 'yilɛnɔ-tɔplɪ, 'nu nu, 'mui -mɔ tɔɔ, -ɛ die nu, =mue 'ye, -ɛ mɔ, 'n kuo Nyɪsua ye =wɔlɔ.» 19-N yie nɪ, -ɛ mɔ, -n pui -tɛɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua 'ya -do. 'Nɪ -mɔ 'nɪ le: ɛ nu -tɛɛ, 'kuo -hɔn, ɔ pui -wɛ -tɛɛ, -ɛ mɔ, Nyɪsua 'ya -do. 'A -tɪ, nɛ- kɔ 'hɪhrɔlɛ ɔɔ 'hɪhrɔ, huannɔ a -tɪ. 20-Mɔ =nɔ, -ɔ 'de 'lu a lɛ-hiele kɔ, =bɔ tɔɛ -mɔ, -ɛ mɔ, 'bɪa =nɪ kuo Nyɪsua =wɔlɔ ye, 'plu =nɪnɪ nu -hapɔdɛ, -ye -na Nyɪsua a =wɔlɔ a yekuolɛ, ɛ mɔ -gbɔgbɛɛ ni. 21-A nɪ bu Abrahamɔ a -tɪ bɪ bi 'le -mɔ 'kwɪli 'mu. Abrahamɔ a -gbɛ, ɔ -wɛ la -wɔn, 'ke bɔ =tuu la 'o Nyɪsua, =betɪ bɔ di 'a 'yu Yisakɪ -ha, 'ke 'o Nyɪsua a -cɔhlɔn a -ta 'mu. 'A nunɔdɛ a -gbɛ a -tɪ, Nyɪsua 'ɔ 'sio la 'o ye, 'ke 'o =nɔ ye. 22-N nye 'nɪ 'ye, -ɛ mɔ, ɔ kuo la Nyɪsua ye =wɔlɔ 'dɔ. Nɛ- nue, 'ɔ -wɛ la -wɔn, 'ke bɔ nu la 'ɛ nɪ dɛ, Nyɪsuaa la =nɔ -hɔa. 'A nunu-tɔplɪ a -gbɛ, nɪ- nue, 'a Nyɪsua a =wɔlɔ a yekuolɛ 'ɛ 'sɪi la 'o ye. 23-Tɪ =nɔ, v 'cru la, 'ke 'le Nyɪsɔacrɪnɛ 'kwɪli 'mu, ɪ mue la -wɔn 'lu. -Tɪ a -gbɛ, nɪ- gbo: «Abrahamɔ kuo la Nyɪsua ye =wɔlɔ. Nɛ- nue, Nyɪsua 'ɔ 'sio la 'o ye, 'ke 'o =nɔ ye,» 'plu Nyɪsua 'ɔ dɔɔ 'a nɪnatumu. 24-'A -tɪ, a nye 'nɪ 'ye, Nyɪsuaa 'o nahuon ye 'nɪ 'sɪi, 'ke 'o 'a dɪɔnɔ ye, 'ke 'o nahuon a -gbɛ a -hapɔdɛ ɔɔ nu, a -ta 'mu, ɛ 'de bɔ plɛ, ɔ kuo Nyɪsua ye =wɔlɔ -do.

25-'Ya 'o lele 'lu, 'lalunyrɔ Rahabɔ a -tɪ bɪ bi -wɛ 'le -mɔ 'kwɪli 'mu. Tɪ -kɔ 'yri Yisraekɔɛ a leleenɔ pa la 'waa 'dɪɔ 'mu, ɔ -hɪv la 'mu nɪ -tɛɛ, 'ɔ tɔɔ la -nɔ ke'beɛhru, -ɛ die nu, v 'nɪ -hiun la 'la. Dɛ a -gbɛ, ɔ nu la, nɛ- nue, Nyɪsua 'ɔ 'sio la 'o ye, 'ke 'o =nɔ ye.

26-Ye 'klɛɛ, -tɛ -tɔnahuon nu, -hɔnhlɔn 'bɔ 'de 'le =nɔ 'mu nɪ, 'ɔɔ 'kɔ, kɛ'ɛ nɪ, ɛ -ti 'mu, 'ke 'o Nyɪsua a =wɔlɔ a yekuolɛ a -ta 'mu. Nahuon 'bɔ nyi =tu, -ɛ mɔ, ɔ kuo Nyɪsua ye =wɔlɔ, 'plu 'bɔ 'nɪnɪ nu -hapɔdɛ, -ye 'a =wɔlɔ a yekuolɛ, ɛ mɔ -gbɔgbɛɛ ni.

Ba =tu 'a nɪ mɛ 'yie

3 1-'Na -diayuo -a, 'ke 'le 'a mu -heyri, nahuin 'plɔplɔ nɪ 'ya 'le Nyɪsua a -tɪ a tɔɔnyɔ 'mu. Ba kɔ 'a yiyie, -a mu -gbo, -vɔ Nyɪsua a -tɪ tɔɔ, 'bɪa -ba nu dɛ 'klan, -a nɪ -bati, Nyɪsua di -a mu lɛ poo, ɪ di 'nɪ 'yakla, ɪ 'mu 'o nahuin =nɔ 'mu -hi, -v 'nɪnɪ tɔɔ Nyɪsua a -tɪ. 2-'A 'bii, -aa lɛ 'nɪ kɪka, 'ke 'o -tɔplɪ 'plɔplɔ, -aa nu a -ta 'mu. Nahuon 'bɔ nɪ 'o, 'a pupowin 'bɪ nɔ 'yi lɛ 'ɛ nɪ ti, 'bɔ 'nɪnɪ kɪka lɛ, -ye nahuon a -gbɛ, ɔ =cɛɛ 'o ye, ɛ =hɛn 'nyrɛ, ɔ -wɛ 'le =lɛ bɔ nue, 'a nunuklɔ 'bii bɔ 'sɪi 'o ye. 3=Bo pue -so a dɛ ye. 'Plu =muo 'o ke mu 'ya, -n kɔ -bɔ kɔɔ 'le 'plɔdɛ wɔn, -ɛ kɔ 'mu 'lɪli naa 'le. 'Lɪli a -gbɛ, nɪ-ɪ -mɔ 'mu -hɛ, =nɪ nyo 'o 'hru wɔn po, -tɛgbɪ -nu 'le -hɔa, ɔɔ 'le -mɔ gba. 4=Bo pue lele 'blagbe a dɛ ye, -ɛ kɔ

danu, uu yrayrı po. -Beti 'blagbe a -gbe be 'bua, -beti pepe gblaka be nye gba, 'blagbenaanyo, wolo 'cicre do nu, 'o nye 'o 'hru wlon le po. ⁵Ke'e ni, e -ti 'mu, 'ke 'o -a ni me -won. -Hapoko, 'e 'cumi, kee 'a nunu-topli 'bua ni.

-Ba pue lele na'klame a de ye. E -we 'le tii -do a ti 'yri be po -citu-gble 'to ni. ⁶-A ni me 'we -no nahu ye. E mo 'yilenyrede'e ni, 'e ni 'le -tunahuon wlon. 'A nunu-topli, i nye 'ni nu, -tunahuon a 'klo 'do 'yi le nyre. Medu a -gbe, e 'we -no nahu ye, -u 'be, 'ke 'le -tunahuon 'mu. Nahu a -gbe, -tunahuon a 'klo 'bii, no- uu 'yi le nyre. 'Ke uu 'le 'kuo -hvin a nyigblaka 'mu -hon. ⁷-Tunahuon, o -we 'le bo naa 'e ni de ni: 'kwla gbo a dehvei, ko nobli, ko wlowlo-topli, ko -hrin 'heen. ⁸Kee, nahuon -de 'die 'le -we bo ko 'a dionu a me win ke. 'A me a -gbe, e mo 'yilenyrede'e ni, e 'ni -wle -le.

'A nunu-topli, i mo 'kvei, 'u nahuin le 'lila. ⁹Ne- aa nu, -aa Nyisva 'wio -nyi, o mo -a ni Bu, ko, o mo -we -a ni Kukonyo. E -do a -gbe, ne- aa -we 'mu 'ba, nahuin -nu, Nyisva nuu 'a ye'wenyu 'mu, -a nyu 'jro -won po. ¹⁰Wuntoo -do a -gbe wlon, 'ke wiin 'le 'mu -hon, -aa Nyisva 'wio -nyi, o -do a -gbe wlon, 'ke wiin -we 'le 'mu -hon, -aa nahuin 'jro -won po. 'Na -diayuo -a, de a -gbe, e 'de 'o le no. ¹¹E 'de 'nihvo -de ko, o ko wlon, tii -do a ti 'yri, -hap'niee 'le 'mu -hon ko 'nie -hvan 'heen. ¹²'Na -diayuo -a, -a 'die -hlin a 'yee, bubuotu bu di -hunmrakui tu, ko, -a 'die -hlin -we a 'yee, -gbugbonotu bu di bubuokui tu, ko, -a 'die -hlin -we a 'yee, 'nihvo, o ko wlon 'tanee 'le 'mu -hon, tii -do a ti 'yri -hap'nie bee -we 'le 'mu -hon.

-To -nu, Nyisvaa nahuin -nyi

¹³'Ke 'le 'a mu -heyri, nahuon 'bo ni 'le, 'bo ple, o ko -to, -ye 'a nunuklo bo 'sii 'o ye, ko, bo -to 'le 'a dionu, -e die nu, nahuin 'mue -tee pue, -e mo, nahuon a -gbe, o ko -to. ¹⁴Kee, -ni ko ca 'do, ko, -na -wlu 'bu nyre 'yi le, ko, -nu -n -do a plo a bleele le -mo, -ye -ni po 'le -n dionu a -pli, -e mo, -n ko -to. 'Bia -nu le 'pupre nu, -ye hi' ni, -nu le 'du. ¹⁵-Todu a -gbe, -n ple, -n ko, e 'de Nyisva, o 'dio -mu -nyi. Kee, -tunahuin a -to' ni. -Todu a -gbe, 'kuo -hvin a nyigblaka, no- nyo nahuin -nyi. ¹⁶-Te -nu, -tunahuin ko 'o ca, ko, -te uu 'o 'waa dionu a plo a bleele -do le -mo, kegboweenle 'de 'o ni, kee, 'yilenyre-topli a gbleglei, ni- i 'o 'lu -won mue. ¹⁷Kee, nahuon 'bo ni 'o, 'bo ko -todu -nu, Nyisvaa nahuin -nyi, -ye nahuon a -gbe, o 'sii 'o ye, -ye o nye 'ni nu, nahuin 'bu kegboweenle ko, ko, o 'ni 'yaa -le 'le 'a dionu, kee -ye do nahuin ye gbo po nua, 'ke 'o 'waa -o-tuule a -ta 'mu, 'o ko nahuin a woli, ko, 'e ni ti, 'do -topli nu, -i no 'yi le. ¹⁸Nahuon a -gbe, o ko -wlu no 'yi le, 'plu -o nye nu, nahuin 'bu kegboweenle ko, 'a nunu-topli a -gbe 'kwli 'mu, -hapode di 'le 'mu -hon. Nahuon a -gbe, o 'we -no 'didonyo ye: 'dido-topli, do 'do, 'dido-topli a -gbe, ni- o di 'ce.

Ba yraa 'klo -gbo a 'yilenyre-topli, ba nu Nyisva 'mu

4 ¹'Ke 'le 'a mu -heyri, 'ke ye-wunwonle ko -yue 'heen, i ni 'le. -Be' i -hon 'mu 'le? 'Ke u 'le 'a ni 'yilenyre-wli ke 'mu -hon, -wli du -nu,

-u 'yilenc-wli ye -wɔn. 2-Tɔpli =nu, 'a nɪ =wlu -hua, a 'di kɔ. Nɛ- nue, 'aa nahuin a 'lila le =mɔ. -Tɔpli =nu, 'a nɪ 'bienu kɔ, nɪ- kɔ ca aa =tu, kɛɛ, a 'nɪ kuɪ -le. Nɛ- nue, 'aa =yʊɛ po, kɔ, 'aa ye -wɔnwɔn. -Tɔpli =nu, aa -hua, a 'nɪ kuɪ -le, -ɛ nue, a 'nɪ 'batɪ -le Nyɪsua le, 'ke bɔ -nyɪ 'a mu. 3-Betɪ ba -hʊɪ Nyɪsua, ɔ 'nɪ -nyɪ -le 'a mu nɪ, -ɛ nue, -tɛ aa 'a -hʊhʊa nu, ɛ 'nɪ blee -le 'a plɔ. -Tɔpli a -gbɛ, a nyɪ 'nɪ -hua, -ɛ die nu, a -do, a 'mu plɔ a bleele kɔ.

4-Tɛ -wlawlinyɔɔ nu, ɔɔ 'o 'a tɔ gbo hie, ɔɔ -wlawli nu, kɛ aa nu, 'aa 'o Nyɪsua gbo hie, 'a nuɛ 'klɔ -gbo ke a 'yilenyre-tɔpli 'mu. Ba kɔ 'a yiyie, nahuon 'bɔ nuɛ -tɔplɪdu a -gbɛ 'mu, -ye ɔ yraa Nyɪsua nɪ. 'Nu lele 'a mu 'nɪ le, nahuon =nu, ɔ nuɛ 'klɔ -gbo a 'yilenyre-tɔpli 'mu, nɔ- kɔ =wlu yraa Nyɪsua. 5'A nɪ 'ye 'le, -ɛ mɔ, -tɪ -nu, Nyɪsua a 'crunɛɛ =tu, ɪ mɔ -gbugbekɔ nɪ. -Tɪ a -gbɛ, nɪ- gbo: «Nyɪsua a -Hihiu -gbo, ɔ -nyɪ -a mu, ʊʊ -hua bu kɔɔ -a mu win ke 'bii.» 6-Ye 'klɛɛ, Nyɪsua, ɔɔ -a mu -nyɪ 'klɪ, 'ke 'le -gbugbekɔ 'kwli 'mu, 'ke -ba -wɔn 'yilenyre-tɔpli 'bii =nu ye, -ɛ 'we =nɔ ye, -tɛ ʊ nu la 'a 'crule, 'ke 'le Nyɪsua a 'crunɛ 'kwli 'mu, -ɛ mɔ: «Nyɪsua 'nɪ -hua -le nahuin =nu, -ʊʊ 'le 'waa dɔnʊ 'yaa, kɛɛ, nahuin =nu, -ʊʊ 'le 'waa dɔnʊ -tɪɔ, nu- ɔɔ -hapudɛ 'mu nu, 'ke 'le -gbugbekɔ 'kwli 'mu.»

7'A -tɪ, ba -tɪɔ 'le 'a nɪ dɔnʊ, 'ke 'o Nyɪsua ye. Ba -wɔn 'kuo -hʊɪn a nyɪgblaka ye, ɔ 'mu 'a mu -wɔn hren. 8'Ba 'mʊɛɛ Nyɪsua ye, ɔ 'mu -wɛ 'a mu ye 'mʊɛɛ. 'A mu dɛ'kukununyɔ, a nɪ nu 'le 'klɛɛ lele dɛ 'kuku. 'A mu =nu, -ʊʊ 'lii 'hɔn naa, 'a nɪ =wli bɪ 'sii 'o ye. 9'A nɪ dɛ 'kuku -gbo, a nu a -tɪ, 'kla bɔ 'ya 'a mu -wliye. Ba nu wɔli le, kɔ ba we. Ba 'kee 'cɪca, ba we -hien. Ba 'kee 'manʊ a nunue, kɛɛ, 'kla bɔ 'ya 'a mu -wliye. 10'Ba -tɪɔ 'le 'a nɪ dɔnʊ, 'ke 'o Kʊkɔnyɔ Nyɪsua ye, ɔ 'mu 'le 'a mu 'yaa.

A nɪ poo 'le 'a nɪ 'bienu -bati le

11'Diayuo -a, a nɪ =tu 'le 'a nɪ 'bie -tɪ -hʊɪn yɛ! Nahuon =nu, ɔɔ 'a 'be -tɪ -hʊɪn yɛ =tu, kɔ, ɔ nyo -bati le poo, nahuon a -gbɛ, ɔɔ =tu -tɪ -hʊɪn, 'ke 'o Nyɪsua a tetei -wɔn, kɔ, Nyɪsua a tetei a -gbɛ, nɪ- ɔɔ -bati le poo. 'Bia =nu Nyɪsua a tetei -bati le poo, -ye ɛ -hen 'nyɛɛ, -nɪ =tui -le 'o, kɛɛ, -n nyɪ le poo -bati. 12Nyɪsuaa -do, nɔ-ɔ nahuin 'a tetei -nye, kɔ, ɔ -do, nɔ- blɛ ye -bɔ pui -bati le. ɔ -do, nɔ- -wɛ 'le -bɔ waa nahuin, kɔ, ɔ -do, nɔ- wɛ 'le -bɔ nue, bu -wɛ gbo. -Mɔ =nu, ɔɔ -n 'be -tɪnahuon -bati le poo, nahuon tɪo- -n plɛ -n 'ya 'mu 'le?

A nɪ 'yaa 'le 'le 'a nɪ dɔnʊ

13Ba po 'o nua gbo, 'a mu =nu, -ʊʊ le po: «Keke, -ɲaɲa, 'ke -a di -ɲa 'le 'dɔ -gbo -hee' 'dɔ =nu 'mu mu, -a 'mu 'le 'yɾʊ -hi, -a 'mu 'le kʊɛɛ hra, -ɛ die nu, -a 'mu 'wliye 'ye -tɛɛ.» 14'A mu a -gbɛ, -ʊʊ le 'pʊpɾɛ nu, =be dɛ, -ɛ di -ɲa 'lu -wɔn mue, a yie nɪ? -Hɪnhlɪn =nu, aa po, ʊ 'we =nɔ -jɾu ye. 'Bu 'hɾɪ, 'ke 'le ti gbi 'kwli 'mu, tii -do a ti 'yɾi, -ye ʊ -gbɛ 'le le. 15Kɛ a kɔ ba po wɛn: «Kʊkɔnyɔ Nyɪsua 'bɔ nye -hua, -ye -a di po -hɪnhlɪn, kɔ, dɛ -gbo -hee' dɛ =nu, -a 'mue

nu.» ¹⁶Kεε, nε- a hie 'o gbo, 'aa 'le 'a nι dιwov 'yaa, 'aa -we 'a nι dιwov a -pli po. 'Baa le 'a nι dιwov a 'le'yaale nu, ε nyre le 'yi. ¹⁷'A -ti, ba kɔ 'a yiyie, nahuon -nv, -ɔ yi -hapude a nule, 'plu -ɔ 'nuni nue, nahuon a -gbe, ɔ nu de 'kuku.

Dekonyo, ba -tu 'a nι nunuklo 'yie

5 ¹'A mu dekonyo, ba po 'mu nua ye gbo! Ba we, -sue a di 'ye a -ti, 'kla-wliye'yia, -ε di 'a mu ye a -ta 'mu, ba nu wolɔ le. ²'A nι kukɔ-tɔpli -hɔn nι, kɔ, 'hro be 'a nι 'hvin'mulepue-tɔpli nι. ³=Jawe nyre 'a nι 'wliye le 'yi. =Jawe a -gbe, nε- die 'a mu ɔɔ, -ε mɔ, a 'de 'a nι kukɔ-tɔpli -kvan 'yri nuu -tεε, kɔ, nε- di 'a nι 'hvin 'yi le nyre, -ε 'we =nɔ ye, -te na bɔ 'nuni hien wen 'a mu. =Hapukɔ, =a nι 'le 'lele'bɔɔti 'kwli 'mu, 'plu 'klɔ 'mu 'o 'mu -hɔn, kεε, a 'kie 'kukue kukɔ-tɔpli le. ⁴'Plu, nahuin -nv, -v nu -kvan, 'ke 'le 'a nι -cii ke, a 'diu 'pεε. Ba po 'o nua gbo, -te nahuin a -gbe, v 'le win 'yaa, 'v we. 'Waa -hienwewin a -gbe, ι nyre 'le Nyisva -wɔn nι, -ɔ mɔ 'klɔ 'bii -gbo a Kukonyo. ⁵Ti 'bii, a -hi nɔ 'klɔ ke, 'ε nι de, aa -hva, a kɔε nι, kɔ, 'a nι plɔ a bleelε -do, nε- aa le =mɔ. Aa o di de -tεε, 'a 'bua, -ε 'we =nɔ 'wlugba-tɔpli ye, -u 'bua, 'plu v 'la, 'ke 'o 'a didie a -ta 'mu. ⁶Nahuin -nv, -v 'sii 'o ye, nv- a poo hi-bati le, 'a 'lulɔ le, -ε nue, v 'dee bu -wɔn 'a mu ye.

Ba 'la =wlo, -Yusu a 'lediti 'mυεε yre

⁷'Na -diayuo -a, ba kɔ =wlo a 'lila, ε 'mue gba -gbagba, Kukonyo -Yusu 'mu 'le di. Ba 'ye ke 'didonyo, -te ɔ nu, 'ɔ -tɔpli 'dɔ, 'plu 'ke 'le =wlo a 'lila 'kwli 'mu, 'ɔ ye-henu -pre, kɔ, 'lele'bɔɔnu 'heεn, 'ɔ 'ble kwa -bleble, 'εε -tɔpli a -gbe a 'ciceti ke ye. ⁸'A nι -gbe, ba 'la -we =wlo. 'A nι =wli nι bi 'le -hlɔn. -A nι Kukonyo a 'lediti 'mυεε ye.

⁹A nι yiyεε 'le -ti, -diayuo -a, -ε die nu, Nyisva 'nι -han 'a mu -bati le poo. Ba kɔ 'a yiyie, -batiponyo -Yusu a 'lediti 'mυεε yre, 'ke ɔ nι 'o 'majū 'yri. ¹⁰'Na -diayuo -a, Nyisva a winwlɔn-henyv -nv, -v la 'pre, 'ke 'le Kukonyo Nyisva a 'du 'kwli 'mu, ti -hi la a ti 'yri, 'waa -ti bi bi 'le 'a mu 'kwli 'mu. U kɔ la =wlo a 'lila, -beti buu la -sue 'ye. 'A nι -gbe, ke ba nu -we =wlo a 'lila a kukɔ. ¹¹-A nɔ 'nι, Nyisva a winwlɔn-henyv a -gbe, v kɔ la plɔ a bleelε, -ε nue, v 'de sia, 'ke 'o Nyisva a =wlo a yekuole -wɔn. Nyisva a nahuon, -ɔ mɔ Sobu, ɔ -mε -ye, a 'wɔn 'a -ti nι, -te ɔ nu la =wlo a 'lila a kukɔ, 'ke 'le -sue a 'yiye 'kwli 'mu. A 'win -we nι, -te Kukonyo Nyisva nu, 'plu 'a -sue a 'yiye a -gbe, -hapude 'ε -hven 'le 'kwli 'mu. 'E mɔ -tεε, Kukonyo Nyisva, ɔ kɔ -tɔnahuin a wolɔ, kɔ, 'ɔ nyu -we -hapude 'yi -hlɔn le nu.

¹²'Na -diayuo -a, de gblaka, 'n -hva =bo le 'a mu, ε nε- gbo: A nι 'sv 'le! A nι 'sv 'le yakɔ, a nι 'sv 'le -we -tutu, a nι 'sv 'le -we 'ε nι de =de. 'Be 'ya iin 'mu, ke ba po iin, mɔ, 'be 'ya 'vun 'mu, ke ba po 'vun. Ke ba nu, Nyisva 'nι -han 'a mu -bati le poo.

¹³'Ke 'le 'a mu -heyri, nahuon 'bɔ nι 'le, 'bɔ -sue 'ye, -ye bɔ da Nyisva, Nyisva ɔ 'muo 'mu -he. Nahuon 'bɔ nι 'o, 'manu 'bu nyo nu, -ye bɔ bree

Nyɪsua -wɔn. ¹⁴Nahuon 'bɔ nɪ 'le 'a mu -hɛyri, 'bɔ kɔ 'huɪn a hinhren, -ye bɔ da 'cʊɛ a ye'mʊnaanyʊ, ʊ 'muo 'nyra 'lu po, 'ke 'le Kʊkɔnyɔ a 'du 'kwli 'mu, ʊ 'mu Nyɪsua da, 'ke Nyɪsua bɔ -wɔ 'a 'kʊɛ. ¹⁵Bʊ da Nyɪsua, 'bʊ kuo -wlu ye, -ɛ mɔ, dɛ =nʊ, ʊʊ -hua, Nyɪsua die 'nɪ nu, -ye Nyɪsua di 'huɪnhrennyɔ a -gbɛ a 'kʊɛ 'nɪ -wɔ, ɔ 'muo ye 'mu 'ba. 'Bɔ nu o dɛ 'kuku, Nyɪsua di 'a dɛ 'kuku a -gbɛ 'nɪ 'wɔwla.

¹⁶A -tɪ, dɛ 'kuku, a nu, ba wɛɛn yrɛ, kɔ, ba da Nyɪsua, 'ke 'o 'a nɪ 'bienu a -ta 'mu, -ɛ die nu, Nyɪsua 'mu 'a nɪ 'kʊɛi -wɔ. Nahuon =nʊ, -ɔ 'sii 'o ye, 'ke 'o Nyɪsua ye, 'a Nyɪsua a dɪda kɔ 'klɪ, 'ke Nyɪsua bɔ nu dɛ =nʊ, nahuon a -gbɛ, ɔɔ -hua. ¹⁷Nyɪsua a winwɔn-henyɔ, -ɔ mɔ Eli, 'a -tɪ bɪ bi 'le 'a mu 'kwli 'mu. -Tɛ -a nɪ 'mu, kɛ ɔ nɪ la -wɛ 'mu. Nɔ- da la Nyɪsua, 'ke 'le 'a =wlu 'bii ke, 'nu 'nɪ -han la di. Kʊɛ 'o -nyrɔwɔ =nʊ 'yie 'mu gbo, 'nu 'de di, 'ɛ nu 'yru ta kɔ yakʊɛɛ -huonnɔ. ¹⁸-Tɛ dɛ a -gbɛ, ɛ -hi, -ye ɔ da la lele Nyɪsua nɪ, 'ke 'nu 'mu la =hlɔn bi. -Tɛ ɔ dɔ la 'klɛɛ, -ye Nyɪsua wɔn la nɪ, 'nu 'ʊ 'tati la lele didie, -ye 'dɪdɔ-tɔplɪ =ga la lele nɪ.

¹⁹'Na -ɔɪayuo -a, 'ke 'le 'a mu -hɛyri, nahuon 'bɔ hie 'o Nyɪsua a 'hru gbo, -ʊ mɔ -tɪ a -tɛɛ a 'hru, ba -hɪɔ 'mu, -ɛ die nu, ɔ 'mu 'o Nyɪsua a 'hru a -gbɛ wɔn bi. ²⁰Ba kɔ 'a yiye, nahuon =nʊ, -ɔ -hɛ 'a 'be a -gbɛ 'mu, ɔ waa =nɔ nɪ, 'ke ɔ 'de Nyɪsua -wɔn hren, ɔ 'nɪ -han 'wan. =Betɪ dɛ 'kuku bɛ -huo, Nyɪsua die 'nɪ 'wɔwla.